

Yttrande

Dnr 24KS349
2024-09-25

Kommunstyrelsen

Helena Roswall/Pernilla Dalborg
Telefon 026-17 88 880 78
pernilla.dalborg@gavle.se

Yttrande - Remiss - Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41) Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)

Beskrivning av ärendet

Gävle kommun har erbjudits att lämna synpunkter på SOU 2024:41 *Styrkraft för lyckad integration*.

Utredningens två delar

Den första delen av utredningen fokuserar på en ökad styrning och uppföljning av integrationspolitiken även innehållande delmål och uppdrag.

Den andra delen av utredningen fokuserar på förändringar av ersättningar till de som är nyanlända och finns i etableringen.

Yttrande

Gävle kommun lämnar följande synpunkter på de förslag som lämnas i utredningen. Synpunkterna utgår i huvudsak utifrån ett kommunalt perspektiv.

Synpunkter gällande en ökad styrning och uppföljning av integrationspolitiken.

Gävle kommun tillstyrker utredningens förslag om att ett integrationsperspektiv ska integreras i vissa myndigheters ordinarie verksamheter.

Gävle kommun tillstyrker också utredningens förslag om att sektorsansvar införs för vissa myndigheter kopplat till de fem integrationspolitiska delmålen. Det är dock viktigt att det också finns en samordning mellan de olika myndigheterna och delmålen kopplat till det övergripande målet för integrationspolitiken.

Kopplat till vikten av samordning tillstyrker också Gävle kommun att ett nationellt integrationsråd inrättas.

Dock anser Gävle kommun att det vore bättre om rådet inte inrättades inom en myndighet som också har ansvar för ett av delmålen. En annan placering av rådet vore att föredra för att säkerställa ett bredare och mer neutralt angreppssätt.

Kopplat till organisationen av nationella integrationsrådet är det väldigt viktigt att erfarenheter och kunskaper från de lokala och regionala nivåerna tas med. Detta eftersom vissa aspekter (exempelvis trångboddhet, arbetsmarknad mm.) kan skilja sig mycket åt beroende på var i landet någon bor.

Även kunskaper från andra sektorer än den offentliga är av vikt. Utifrån detta borde det övervägas att rådet också ska ha representation från civilsamhället, näringslivet och akademien.

Precis som utredningen vill Gävle kommun poängtera att det finns stora utmaningar med att följa upp delmålet om demokratisk integration och delmålet om social integration kopplat till indikatorer. Det är därför viktigt att uppföljningen kompletteras med ytterligare analyser på dessa områden.

I sammanhanget vill Gävle kommun trycka extra på att följa möjligheten för alla oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning eller funktionsförmåga att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv i Sverige.

Utifrån ovanstående utmaningar delar Gävle kommun utredningens bedömning att en integrationsbarometer för uppföljning av den självupplevda integrationen bör utvecklas. Dock finns även en del utmaningar kopplat till enkäter och förmåga att vilja/våga svara ärligt. I vissa fall kan det finnas behov av att komplettera med intervjuer.

Sammantaget är kommunernas roll i framtida styrning och uppföljning något otydlig i utredningen. Ett medskick är därför att tydliggöra kommunernas roll och att inte missa all den kompetens och kunskap som finns i kommunala verksamheter. Verksamheter som möter individer i deras vardag.

Synpunkter gällande förändringar av ersättningar till de som är nyanlända och finns i etableringen.

Gävle kommun ser positivt på förslaget att höja etableringsersättningen och etableringstillägget och koppla det till utvecklingen av konsumentprisindex. I likhet med utredningen ser Gävle kommun att förslaget bör minska behovet av ekonomiskt bistånd under tiden för deltagande i etableringsprogrammet.

Gävle kommun ser även positivt på att förslaget förbättrar marginaleffekten för att förvärvsarbeta och samtidigt delta i etableringsprogrammet. Detta bör öka incitamenten för nyanlända att ta sig in på arbetsmarknaden.

Gävle kommuns arbete med individer som uppbär försörjningsstöd baseras på resultaten från Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) som visar att teori och praktik i samverkan är det som ger störst effekt på individer i att få, och behålla, en anställning.

Bedömningen är därmed att remissförslaget är i linje med de evidensbaserade arbetssätt och metoder Gävle kommun arbetar efter.

Det finns dock en viss risk med att tillåta eller uppmuntra andra aktiviteter parallellt med etableringsprogrammet. I en litteraturöversikt utförd av Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering framkommer att de som deltog i arbetsplatsförlagd utbildning utöver språkkurser sänkte språkbetygen med omkring 35–40 % jämfört med de som enbart gick språkkurser.

Att förvärvsarbeta i kombination med etableringsprogrammet riskerar, likt den arbetsplatsförlagda utbildningen, att öka avhoppet från SFI och/eller sänka betygen. Detta skulle kunna påverka sysselsättningseffekten på längre sikt. Språkutbildning är det som oftast hjälper deltagarna till bättre villkor på arbetsmarknaden och effekten har visat sig mer långvarig än för flera andra arbetsmarknadsinsatser.

Möjligheterna som förändringen enligt remissförslaget ger är det vi kallar för arbetsintegrerad svenska, vilket vi sett har god effekt för målgruppen som lagförslaget avser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Yttrande över remiss SOU 2024:41, Styrkraft för lyckad integration

Remiss SOU 2024:41, Styrkraft för lyckad integration

Helena Roswall
Strateg Social hållbarhet
Administrativa avdelningen
Styrning och stöd, Gävle kommun